

Lovforslag nr. L 127. Fremsat den 2. december 1998 af trafikministeren (Sonja Mikkelsen)

Forslag

til

Lov om ændring og om ophævelse af lov om DSB Busser A/S samt om ændring af lov om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB S-tog A/S

(Salg af DSB Busser A/S (Combus a/s) m.v.)

§ 1

I lov nr. 232 af 4. april 1995 om DSB Busser A/S, som ændret ved lov nr. 1232 af 27. december 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, 1. pkt., udgår: »op til 25 pct. af«.
2. I § 6 indsættes som stk. 7:

»Stk. 7. Udlånte tjenestemænd, som lader sig ansætte i DSB Busser A/S, nu Combus a/s, eller selskabets datterselskaber, er valgbare til de respektive bestyrelser, uanset at de ikke opfylder aktieselskabslovens krav om ansættelse i vedkommende selskab i de sidste 12 måneder, før valget finder sted.«

3. Efter § 6 indsættes:

»§ 6 a. Når udlånte tjenestemænd lader sig ansætte i Combus a/s eller selskabets datterselskaber på overenskomstvilkår, jf. § 26 a i lov om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB S-tog A/S, bortfalder Combus a/s' forpligtelse i forhold til staten efter § 6, stk. 4.

Stk. 2. Combus a/s' forpligtelse i forhold til DSB, jf. § 6, stk. 1, gælder ikke i forhold til de tjenestemænd, som genoptager tjeneste i DSB efter § 26 b i lov om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB S-tog A/S.«

§ 2

Lov nr. 232 af 4. april 1995 om DSB Busser A/S ophæves.

§ 3

I lov nr. 485 af 1. juli 1998 om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB S-tog A/S foretages følgende ændring:

1. Efter § 26 indsættes:

»§ 26 a. DSB betaler de i Combus a/s udlånte tjenestemænd, som vælger at lade sig ansætte på overenskomstvilkår i busselskabet, et engangsvederlag i form af en kontant fratrædelsesgodtgørelse eller ved opskrivning af pensionsalder eller en kombination heraf.

§ 26 b. DSB tilbyder de i Combus a/s udlånte tjenestemænd, som ikke lader sig ansætte på overenskomstvilkår i busselskabet, anden passende beskæftigelse, jf. tjenestemandsløven § 12, samt afholder de hermed forbundne udgifter til omskoling og efteruddannelse eller udgifter til rådighedsløns m.v.«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Trafikministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 2.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Regeringen, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti indgik den 25. november 1998 Aftale om Finansloven for 1999. Af aftalens pkt. 12.12 fremgår det:

»Statens aktier i Combust a/s søges afhændet i 1999, herunder vil muligheden for medarbejderaktier blive undersøgt. Som led i afhændelsen gives der de fra DSB udlånte tjenestemænd i Combust a/s et tilbud om en engangsydelse for overgang til overenskomstansættelse. De tjenestemænd, som siger nej til tilbuddet, vil så vidt muligt blive tilbudt anden passende beskæftigelse i DSB. DSB afholder udgifterne til engangsydelse mv., men kompenseres via provenuet fra aktiesalget. Det nødvendige hjemmelsgrundlag søges tilvejebragt inden udgangen af 1998«.

Dette lovforslag skal ses som et led i udmøntningen af denne aftale.

I rammeaftalen for DSB for perioden 1995-1998 er det forudsat, at der senest i 1998 foretages salg af indtil 25 % af aktierne i DSB Busser A/S (nu Combust a/s).

Ifølge § 4 i lov om DSB Busser A/S (lov nr. 232 af 4. april 1995) er trafikministeren i overensstemmelse hermed bemyndiget til at sælge op til 25 % af aktierne i DSB Busser A/S. I bemærkningerne til § 4 henvises der til, hvad der i rammeaftalen for DSB er fastsat om salg af aktier i selskabet, herunder at salget skal ske senest i 1998.

Trafikministeriet har fået foretaget en uvildig vurdering af mulighederne for at sælge aktier i selskabet. Det fremgår heraf, at det ikke vil være økonomisk fordelagtigt for staten kun at afhænde 25 % af aktierne. Det anbefales samtidig, at staten fortsætter med at øge sin fleksibilitet som ejer gennem en »salgsmodning« af Combust a/s i bred forstand, herunder ved at søge en ophævelse af begrænsningen på 25 % ved salg af aktier i selskabet samt ved at løse det problem, som tjenestemændenes særlige løn- og ansættelsesvilkår ud-

gør for selskabet, jf. nærmere omtale under bemærkningerne til § 1, nr. 3.

På grundlag af denne vurdering, og da staten samtidig ikke længere har noget trafikpolitisk sigte med at eje Combust a/s, foreslås det, at processen igangsættes med henblik på et salg af statens aktier i selskabet fortrinsvis i 1999. Muligheden for salg af medarbejderaktier undersøges i den forbindelse.

På den baggrund og for at knytte medarbejderne til selskabet på vilkår, der er sammenlignelige med, hvad der gælder i bussektoren, er der af Combust a/s fremsat tilbud til de fra DSB udlånte tjenestemænd i Combust a/s om overgang pr. 1. april 1999 til ansættelse på overenskomstvilkår mod en kompensation i form af et engangsvederlag svarende til knap 1 års løn. Trafikministeriet og Combust a/s har med Dansk Jernbaneforbund forhandlet sig frem til denne løsning, idet der er taget forbehold for de bevilgende myndigheders tilslutning, som nu søges opnået ved § 3 i dette lovforslag.

De pågældende medarbejdere vil i en periode på op til 5 år være beskæftiget på en særlig overgangsoverenskomst. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 3, hvor aftalen med Dansk Jernbaneforbund nærmere er omtalt.

De pågældende tjenestemænd er i dag ansat i DSB, men udlånt til Combust a/s. DSB finansierer det nævnte engangsvederlag, som påregnes udbetalt pr. 1. april 1999, mod at de pågældende medarbejdere opgiver deres tjenestemandsheder. De fra DSB udlånte tjenestemænd, som ikke lader sig ansætte på overenskomstvilkår i Combust a/s, søges tilbudt anden passende beskæftigelse i DSB, og DSB afholder de hermed forbundne udgifter til omskoling og efteruddannelse m.v.

Lovforslaget indebærer, at begrænsningen på 25 % ved salg af aktier i Combust a/s ophæves, hvorved trafikministeren bemyndiges til at sælge samtlige aktier i selskabet.

Trafikministeren forelægger ved aktstykket til Folketingets Finansudvalg salgsvilkårene for aktier i Combust a/s samt refusion af DSB's udlæg vedrørende

udbetaling af engangsvederlag samt udgifter til omskoling og efteruddannelse m.v. af de medarbejdere, som ikke ønsker ansættelse i busselskabet. Finansministeren vil tillige ved aktstykket forelægge pensionsaftale med Combust a/s vedrørende et mindre antal tjenestemænd, som på et tidligere tidspunkt er overgået til ansættelse som selskabstjenestemænd i selskabet i henhold til lov om DSB Busser A/S. De pågældende fortsætter således deres pensionsopsparing i staten, og busselskabet indbetaler løbende pensionsbidrag til staten, hvilket, når lov om DSB Busser A/S ophæves i forbindelse med salg af aktierne i Combust a/s, skal reguleres af en aftale mellem staten og Combust a/s, svarende til lignende aftaler mellem staten og bl.a. Scandlines A/S.

Lovforslaget indebærer endvidere, at trafikministeren bemyndiges til på et senere tidspunkt, når alle forhold vedrørende aktiesalget i selskabet samt alle forhold vedrørende de udlånte tjenestemænd er på plads, at ophæve lov om DSB Busser A/S.

Gennem en ændring af lov nr. 485 af 1. juli 1998 om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB S-tog A/S (FT 1997-98: 1807, 2235, 2410) tilvejebringes hjemmel til, at DSB kan bidrage til den ovenfor nævnte model for finansiering af engangsvederlaget til tjenestemænd, der overgår til overenskomstansættelse i Combust a/s, ligesom det fastlægges, at DSB skal tilbyde de tjenestemænd, som ikke lader sig ansætte på overenskomstvilkår i busselskabet, anden passende beskæftigelse og afholde de herved forbundne udgifter, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 3.

2. De gældende bestemmelser

Ved lov nr. 232 af 4. april 1995 om DSB Busser A/S (FT 1994-95: 2275, 2717, 4071, 4300, A1841; B 306) blev DSB's daværende busdrift udskilt fra DSB. Baggrunden for loven var den rammeaftale, som den daværende regering indgik i november 1994 med Venstre og Det Konservative Folkeparti om DSB for perioden 1995-1998. Formålet med loven var at sikre en klar adskillelse mellem DSB's og DSB Busser A/S' økonomi, således at busselskabet kunne konkurrere på lige vilkår med de private vognmænd.

Loven fastlagde omfanget og karakteren af statens apportindskud i DSB Busser og definerede desuden rammerne for de tjenestemænd, som på omdannelses-tidspunktet var ansat i DSB's busvirksomhed. Disse medarbejdere blev efter lovens § 6 forpligtet til at gøre tjeneste i DSB Busser A/S med bevarelse af deres ansættelsesforhold til staten, ligesom busselskabet i forhold til DSB var forpligtet til at beskæftige dem.

Samtidig blev det bestemt, at DSB Busser A/S skulle tilbyde tjenestemændene, at de inden for en 2-årig periode fra selskabets etablering kunne overgå til ansættelse i selskabet. For de tjenestemænd, som ikke ønskede at overgå til ansættelse i selskabet, ville der gælde en udlånsordning.

Lov om DSB Busser A/S blev ændret ved lov nr. 1232 af 27. december 1996 (FT 1996-97: 2005, 2781, 2965; A2428; B 165) for at muliggøre selskabets navneændring til Combust a/s og for at overføre statens aktiepost fra DSB til Trafikministeriets departement. I lovforslagets bemærkninger anførtes det, at det fandtes hensigtsmæssigt, at der i DSB Busser A/S, ligesom i DSB Rederi A/S, skete aktiesalg senest i 1998.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Såfremt alle tjenestemænd i Combust a/s tager imod tilbuddet om overgang til ansættelse på overenskomst, vil de samlede udgifter beløbe sig til ca. 100 mio. kr., hvilket skal ses i sammenhæng med, at busselskabets driftsudgifter forventes at falde med 10-15 mio. kr. årligt, hvortil kommer besparelserne, der følger af den øgede fleksibilitet i anvendelsen af medarbejdere, der overgår fra at være tjenestemænd til overenskomstanstattede medarbejdere.

Eftersom tjenestemændene er udlånt fra DSB, påtager DSB sig finansieringen af udbetalingen af engangsvederlag m.v., idet der ved nærværende lovforslag sikres den fornødne hjemmel dertil. Desuden vil DSB skulle påtage sig nogle omkostninger til de tjenestemænd, som siger nej til tilbuddet. Det gælder både de tjenestemænd, som det efter omskoling og efteruddannelse lykkes at finde en passende stilling til, men især de tjenestemænd, som det efterfølgende ikke er muligt at finde en passende stilling til. Ved salg af mere end 25 % af aktierne i Combust a/s vil forpligtelsen for tjenestemændene til at være udlånt til Combust a/s ikke længere kunne opretholdes.

Trafikministeren forelægger ved aktstykket til Folketingets Finansudvalg salgsvilkårene for aktier i Combust a/s samt refusion af DSB's samlede udlæg vedrørende de fra DSB udlånte tjenestemænd i busselskabet, som søges dækket af det provenu, som staten måtte opnå ved salg af aktier i selskabet. Finansministeren forelægger tillige et aktstykket vedrørende regulering af selskabets løbende pensionsindbetaling for tjenestemænd, som på et tidligere tidspunkt er overgået til ansættelse i selskabet og derfor ikke længere er tjenestemænd, om end de pågældende fortsætter deres pensionsoptjening i staten.

For de tjenestemænd, som i henhold til § 6 i Lov om DSB Busser A/S er ansat i DSB, men udlånt til DSB Busser A/S, nu Combust a/s, har busselskabet i dag forpligtelsen til at refundere løn og pension, herunder rådighedsløn. Det indebærer, at DSB i dag har en eventualforpligtelse, som kan aktualiseres, såfremt Combust a/s skulle komme i en situation, hvor selskabet ikke kan honorere sin betalingsforpligtelse. DSB's eventualforpligtelse kan opgøres til mere end 500 mio. kr., såfremt DSB skulle blive nødsaget til at afskedige alle de til Combust a/s udlånte tjenestemænd med rådighedsløn og pension.

Ved den foreslåede løsning for tjenestemændenes overgang til ansættelse på overenskomst, mod at opgive deres tjenestemandsrettigheder, frigøres DSB for en eventualforpligtelse, men finansierer samtidig engangsvederlaget på ca. 100 mio. kr. samt tilbyder de tjenestemænd, der ikke lader sig ansætte på overenskomstvilkår, anden passende beskæftigelse.

Combust a/s har inden for det seneste år flere gange måttet nedjustere forventningerne til resultatet for 1998, således at der nu, jf. selskabets meddelelse af 25. november 1998, forventes et underskud for 1998 på ca. 40 mio. kr. fra den ordinære drift. Hertil kommer omstrukturingsomkostninger af engangskaraktær på op til 20 mio. kr.

Provenuet fra det foreslåede salg af aktier i Combust a/s kan ikke opgøres på nuværende tidspunkt. Det forudsætter bl.a. et nøjere kendskab til, hvilke aspekter af selskabet, som potentielle købere lægger vægt på (markedsandele, driftsmæssige resultater, rentabilitet m.v.). Der er af samme grund indledt drøftelser med potentielle købere for at få et mere præcist billede af disse forhold. Det er dog klart, at forværringen i selskabets driftsresultat samt den aktuelle finansielle stilling kan vanskeliggøre gennemførelsen af aktiesalget, omend også forhold som ordrebeholdning og markedsandele samt vurdering af muligheden for at forbedre selskabets rentabilitet i de kommende år, bl.a. ved forskellige ledelsesmæssige tiltag, må antages at spille en væsentlig rolle for en potentiel køber.

Et provenu fra aktiesalget vil blive anvendt til først at finansiere DSB's udlæg til engangsvederlag m.v. og dernæst til dækning af statens salgsomkostninger. Et eventuelt nettoprovenu overføres til finanslovens generelle reserver. Der er i lyset af selskabets økonomiske vanskeligheder en risiko for, at DSB og staten ikke kan få dækning for deres omkostninger af salgsprovenuet.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget medfører ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet. Lovforslaget må imidlertid antages at normalisere konkurrencevilkårene i bustransportsektoren, idet vilkårene for Combust a/s anvendelse af medarbejdere herefter vil svare til vilkårene for private vognmænd, eftersom de tidligere tjenestemænd bliver omfattet af lov om virksomhedsoverdragelse.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslagets vedtagelse har ingen miljømæssige virkninger.

6. Administrative konsekvenser for borgerne.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Engangsvederlaget til de tjenestemænd, som bliver ansat i Combust a/s på overenskomstvilkår, vil, såfremt de pågældende vælger den kontante fratrædelsesgodtgørelse, blive udbetalt af DSB direkte til den enkelte tjenestemand. Baggrunden herfor er, at de pågældende tjenestemænd er udlånt af DSB til Combust a/s.

Tjenestemændenes overgang til ansættelse på overenskomstvilkår vil forbedre Combust a/s' konkurrencemæssige situation. Det har derfor været undersøgt, om engangsvederlaget kan opfattes som statsstøtte efter EF-Traktatens artikel 92.

Kammeradvokaten har udtalt, at en ordning, hvorefter DSB afholder udgiften til et engangsvederlag for de tjenestemænd, der vil opgive deres rettigheder efter tjenestemandslovgivningen og overgå til overenskomstansættelse i busselskabet, ikke har karakter af statsstøtte efter EF-Traktatens artikel 92. Der er snarere tale om, at en for DSB bestående latent forpligtelse aktualiseres, ligesom dispositionen, set fra statens side, vil gøre Combust a/s mere salgbar.

Det er Kammeradvokatens vurdering, at dispositionen vil være omfattet af de retningslinier, som betegnes som det markedsøkonomiske investorprincip, som indebærer, at det offentlige (i dette tilfælde såvel staten som DSB) skal handle ud fra samme økonomiske parametre, som en privat investor ville gøre.

8. Høring

Lovforslaget vil samtidig med fremsættelsen blive sendt til høring hos berørte organisationer, hvis udtalelser efterfølgende vil blive oversendt til Folketingets Trafikudvalg.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Beror på resultatet af salgsprocessen	Engangsudgifter til finansiering af kompensation til tjenestemænd
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Etablering af normale konkurrencevilkår i sektoren	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	
Forholdet til EU-retten	Forenelig med EU-retten, jf. punkt 7	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede ændring indebærer, at bemyndigelsen til at sælge op til 25 % af statens aktier i Combust a/s udvides. Trafikministeren bemyndiges således til at sælge samtlige aktier i selskabet.

Til nr. 2

De tjenestemænd, som vælger at lade sig ansætte i Combust a/s på overenskomstvilkår, vil efter aktieselskabslovens bestemmelser straks have valgtret i forbindelse med valg til bestyrelsen. Den foreslåede bestemmelse indebærer, at de pågældende medarbejdere, der alle har gjort tjeneste i selskabet siden dets etablering, uanset bestemmelsen i aktieselskabslovens § 49, stk. 7, straks tillige er valgbar til bestyrelsen i selskabet og dets datterselskaber.

Til nr. 3

Combust a/s beskæftigede pr. 1. oktober 1998 545 tjenestemandsansatte buschauffører og 17 administrativt ansatte tjenestemænd, som er udlånt fra DSB. Med nye forhøjede pensionsindbetalinger pr. 1. januar 1999 (jf. FFL 1999, § 36) vurderes det, at tjenestemændene vil blive over 30 % dyrere end deres overenskomstansatte kolleger. Dertil kommer, at tjenestemændene ikke er omfattet af lov om virksomhedsoverdragelse, hvilket indebærer, at Combust a/s skal beholde tjenestemændene, hvis selskabet ved licitati-

oner taber en rute, medens selskabet er forpligtet til at overtage overenskomstansatte medarbejdere, når det vinder en rute.

De højere løn- og pensionsudgifter til tjenestemændene samt den ovenfor beskrevne problemstilling vedrørende lov om virksomhedsoverdragelse fører sammenfattende til, at Combust a/s er dårligere stillet i forbindelse med udbudsrunder end konkurrerende busselskaber udover, hvad selskabet blev kompenseret for ved dets etablering i 1995. På den baggrund har Trafikministeriet og Combust a/s forhandlet sig frem til en aftale med Dansk Jernbaneforbund vedrørende de tjenestemandsansatte buschauffører. Den aftale, der er opnået enighed om, indebærer, at den enkelte tjenestemand modtager et engangsvederlag svarende til knap et års løn - enten i form af en kontant fratrædelsesgodtgørelse eller ved opskrivning af pensionsalderen med indtil 4 år eller ved en kombination heraf - for at opsiges sin tjenestemandstilling og lade sig ansætte på overenskomstvilkår. Der henvises til brev af 16. november 1998 (j.nr. 021-1), hvormed en kopi af den pågældende aftale med Dansk Jernbaneforbund blev fremsendt af trafikministeren til orientering for Folketingets Trafikudvalg.

Der er over for Dansk Jernbaneforbund og tjenestemændene taget forbehold for de bevilgende myndigheders tilslutning, som nu søges opnået ved § 3 i dette lovforslag.

Ved overenskomstansættelsen bliver buschaufførerne overdragelige efter lov om virksomhedsoverdragelse, hvorefter de kan overgå til ansættelse hos ny

vognmand og dermed beholde deres arbejdsplads, hvis Combus a/s taber en licitation.

Vedrørende de 17 administrativt ansatte tjenestemænd, som også er udlånte fra DSB, er der p.t. drøftelser i gang med Jernbaneforeningen med henblik på at finde en løsning, hvor også disse tjenestemænd overgår til ansættelse i Combus a/s. Denne aftale forventes færdigforhandlet inden udgangen af 1998.

En opgørelse af, hvor mange tjenestemandsansatte buschauffører, som ønsker at overgå til overenskomstansættelse i Combus a/s i henhold til aftale med Dansk Jernbaneforbund, påregnes at foreligge i begyndelsen af januar måned 1999. På den baggrund vil DSB skulle planlægge fremsættelse af tilbud om anden passende beskæftigelse til de tjenestemænd, som ikke måtte tage imod tilbuddet om ansættelse i Combus a/s. Hensigten er, at disse medarbejdere skal kunne genoptage tjenesten i DSB pr. 1. april 1999, idet det dog må påregnes, at DSB af praktiske grunde kan få behov for nogle måneder (2-3) udover den 1. april 1999 til at placere de pågældende. I givet fald må de pågældende medarbejdere påregne fortsat at skulle udføre tjeneste i Combus a/s, indtil DSB kan effektuere sit tilbud.

Ved indgåelse af en eventuel salgsaftale om afhændelse af aktier i Combus a/s inden 1. april 1999, vil der skulle tages forbehold for, at der kan være behov for en overgangsperiode, inden DSB kan effektuere sit tilbud til udlånte tjenestemænd, som ikke lader sig ansætte i busselskabet, og som derfor skal tilbydes anden passende beskæftigelse i DSB.

DSB påtager sig finansiering af engangsvederlaget til de tjenestemænd, som tager imod tilbuddet om overgang til ansættelse i Combus a/s. Hvis der er tale om en kontant fratrædelsesgodtgørelse, udbetales denne direkte af DSB til den enkelte tjenestemand.

DSB vil tillige skulle påtage sig nogle omkostninger til de tjenestemænd, som siger nej til tilbuddet. Dette gælder både de tjenestemænd, som det efter omskoling/efteruddannelse lykkes at finde en passende stilling til, men især de tjenestemænd, som det efterfølgende ikke er muligt at finde en passende stilling til.

Til § 2

Forslaget indebærer, at lov om DSB Busser A/S ophæves. Trafikministeren foreslås ved § 4, stk. 2, bemyndiget til at fastsætte tidspunktet for ikrafttræden af bestemmelsen. Forinden ophævelsen skal alle forhold vedrørende aktiesalget i selskabet samt alle forhold vedrørende de udlånte tjenestemænd være på plads.

Til § 3

Til nr. 1

Med denne ændring af lov om den selvstændige virksomhed DSB og om DSB S-tog A/S tilvejebringes ved § 26 a hjemmel til, at DSB kan påtage sig finansieringen af engangsvederlaget til de tjenestemænd, som overgår til overenskomstansættelse i Combus a/s, ligesom det ved § 26 b fastlægges, at DSB skal tilbyde de tjenestemænd, som ikke tager imod tilbuddet, anden passende beskæftigelse fortrinsvis pr. 1. april 1999, jf. dog bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Til § 4

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Dog bemyndiges trafikministeren ved stk. 2 til at fastsætte tidspunktet for ikrafttræden af § 2, under hensyntagen til de under bemærkningerne til § 2 nævnte forhold.

Til lovforslag nr. L 127. Skriftlig fremsættelse (2. december 1998)

Trafikministeren (Sonja Mikkelsen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring og om ophævelse af lov om DSB Busser A/S samt om ændring af lov om den selvstændige offentlige virksomhed DSB og om DSB S-tog A/S. (Salg af DSB Busser A/S (Combus a/s) m.v.).

(Lovforslag nr. L 127).

Formålet med lovforslaget er at bemyndige trafikministeren til at afhænde samtlige aktier i Combus a/s fortrinsvis i 1999 og ikke 25% af aktierne, således som det hidtil har været forudsat, jf. § 4 i lov om DSB Busser A/S. Et helt eller delvist salg af aktier udover 25% i Combus a/s forudsætter, at tjenestemændene i busselskabet kan tilbydes overenskomstsættelse mod en kompensation.

Trafikministeriet har – som led i forberedelserne til det hidtil forudsatte aktiesalg – fået foretaget en uvildig vurdering af mulighederne for at sælge aktier i selskabet. Det fremgår heraf, at det ikke vil være økonomisk fordelagtigt for staten kun at afhænde 25% af aktierne. Det anbefales samtidig, at staten fortsætter med at øge sin fleksibilitet som ejer gennem »salgsmodning« af Combus a/s i bred forstand, herunder ved at søge en ophævelse af begrænsningen på 25% ved salg af aktier i selskabet samt løse det problem, som tjenestemændenes særlige løn- og ansættelsesvilkår udgør for selskabet, udover hvad selskabet blev kompenseret for ved stiftelsen i 1995.

Combus a/s beskæftigede pr. 1. oktober 1998 545 tjenestemandsansatte buschauffører og 17 administrativt ansatte tjenestemænd, som er udlånt fra DSB. Med nye forhøjede pensionsindbetalinger pr. 1. januar 1999 (jf. FFL 1999, § 36) vurderes det, at tjenestemændene vil blive over 30% dyrere end deres overenskomstsatte kolleger. Dertil kommer, at tjenestemændene ikke er omfattet af lov om virksomhedsoverdragelse, hvilket indebærer, at Combus a/s skal beholde

tjenestemændene, hvis selskabet ved licitationer taber en rute, medens selskabet er forpligtet til at overtage overenskomstsatte medarbejdere, når det vinder en rute.

De højere løn- og pensionsudgifter til tjenestemændene samt den nævnte problemstilling vedrørende lov om virksomhedsoverdragelse fører sammenfattende til, at Combus a/s er dårligere stillet end selskabets konkurrenter i forbindelse med udbudsrunder.

På den baggrund har Trafikministeriet og Combus a/s forhandlet sig frem til en aftale med Dansk Jernbaneforbund. Den aftale, der er opnået enighed om, indebærer, at den enkelte tjenestemand tilbydes et engangsvederlag svarende til knap et års løn for at opsiges sin tjenestemandsstilling og lade sig ansætte på overenskomstvilkår. Den enkelte tjenestemand vil i henhold til den indgåede aftale modtage et personligt tillæg, der sikrer, at vedkommende ikke går ned i løn. Dette tillæg aftrappes over en årrække.

Vedrørende de 17 administrativt ansatte tjenestemænd, som også er udlånt fra DSB, er det p.t. drøftelser i gang med de pågældendes faglige organisation med henblik på at finde en løsning, hvor også disse tjenestemænd overgår til ansættelse i Combus a/s.

På den baggrund indebærer lovforslaget tillige, at DSB, hvorfra tjenestemændene er udlånt til Combus a/s, udbetaler engangsvederlaget direkte til de tjenestemænd, der tager imod tilbudet. Det fastlægges desuden i lovforslaget, at DSB tilbyder de tjenestemænd, der ikke lader sig ansætte i busselskabet, anden »passende« beskæftigelse.

Lovforslaget fremsættes i henhold til regeringens aftale om Finansloven for 1999 med Venstre, Det Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslaget til Tingets hurtige og velvillige behandling.